



Wielkopolska Strategia Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020

WIELKOPOLSKA STRATEGIA OGRANICZANIA ZAGROŻEŃ ZAWODOWYCH NA LATA 2013 – 2020

Gospodarni, solidni, bezpieczni w pracy.

Każdego roku w Unii Europejskiej ponad 5,5 tys. osób traci życie w wyniku wypadków w miejscu pracy. Z oszacowań Międzynarodowej Organizacji Pracy wynika jednak, że wskutek chorób zawodowych corocznie umiera w UE 159 tys. osób. Z powodu wypadków w miejscu pracy firmy działające w Unii Europejskiej tracą co roku około 143 mln dni roboczych. Przedstawiane są różne oszacowania, ale takie wypadki i problemy zdrowotne kosztują gospodarkę UE co najmniej 490 mld EUR rocznie. Dla zmniejszenia tych strat podstawowe znaczenie mają: przewidywanie ryzyka, wdrażanie skutecznych zabezpieczeń i rygorystyczne działania na rzecz poprawy warunków pracy (Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, *Przywództwo w zarządzaniu w dziedzinie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy – praktyczny przewodnik*, 2012).

Wszystkim znane są określenia *wielkopolska jakość*, *wielkopolska gospodarność* – to określenia, na które pracują zakłady i przedsiębiorstwa całej Wielkopolski. W województwie jest zarejestrowanych aktualnie niemal 500 tys. podmiotów gospodarczych i zakładów pracy. Rozwijająca się gospodarczo Wielkopolska jest regionem, w którym powstają i powstawać będą nowe zakłady pracy, wprowadzane są i pojawiać się będą nowe technologie, prowadzone będą nowe inwestycje. Rozwój gospodarczy i cywilizacyjny pociąga za sobą zwiększenie aktywności zawodowej oraz pojawienie się nowych technologii, które bardzo często, wraz z postępem, przynoszą nowe rodzaje zagrożeń w miejscu pracy.

Niniejszy dokument określa cele, organizację oraz planowane działania podejmowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu oraz Partnerów Strategii w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020.

Patronat nad Wielkopolską Strategią Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 objęli Wojewoda Wielkopolski oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

1. Zakres, przedmiot i zasady Strategii.

Wielkopolska Strategia Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 stanowi kontynuację działań podjętych w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Wypadków przy Pracy 2010-2012 i obejmuje zakresem działania inicjatywy podejmowane przez Partnerów Strategii w celu ograniczenia liczby wypadków oraz ograniczenia zagrożeń zawodowych skutkujących schorzeniami związanymi z pracą na terenie Województwa Wielkopolskiego.

Wielkopolska Strategia Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013 - 2020 opiera się na następujących zasadach:

- **Dobrowolność** – uczestnictwo w Strategii jest dobrowolne, każdy z partnerów wypełnia deklarację przystąpienia, w której deklaruje zakres działań, które będzie realizował. Zasada dobrowolności oznacza także, iż każdy z partnerów deklarujących wolę przystąpienia do

Strategii, deklaruje tym samym gotowość podejmowania działań zmierzających do realizacji jej celów.

- **Partnerstwo** – wszyscy partnerzy działają na zasadach równości i partnerstwa. Do udziału w planowaniu i realizacji zamierzeń zaproszono przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej, organy nadzoru nad warunkami pracy, związki zawodowe, organizacje pracodawców, samorząd gospodarczy i zawodowy oraz wszystkich zainteresowanych działalnością na rzecz poprawy warunków pracy.
- **Szybkość działania** – w ramach strategii przewiduje się uruchomienie tzw. „sieci powiązań” pomiędzy organami nadzoru.
- **Koordinacja** – koordynację działań zapewnia Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu.

2. Stan bezpieczeństwa i higieny pracy w Wielkopolsce.

Wyniki działalności kontrolno-nadzorczej inspektorów pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Poznaniu w latach 2010-2012 wskazują, że najwięcej nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy występuje w mikro (do 9 pracowników) i małych (od 10 do 49 pracowników) zakładach pracy. Działalność informacyjna Okręgowego Inspektoratu Pracy w Poznaniu także pokazuje, że mikro i małe zakłady pracy najczęściej korzystają z fachowej wiedzy inspektorów pracy – ponad połowa porad w zakresie technicznego bezpieczeństwa pracy udzielonych przez inspektorów pracy w ostatnich latach adresowana była do małych i średnich przedsiębiorców. Dane dotyczące wypadków przy pracy, jakie wydarzyły się w 2012 roku w Wielkopolsce, pokazują, że największa liczba poszkodowanych, szczególnie w wypadkach śmiertelnych, zatrudniona była w mikro zakładach pracy (32,8% poszkodowanych w wypadkach, 39,6% ofiar wypadków śmiertelnych) i w średnich zakładach pracy (32,1% poszkodowanych w wypadkach, 30,9% ofiar wypadków śmiertelnych). Oznacza to, że 7 na 10 ofiar śmiertelnych wypadków przy pracy zatrudnionych było w mikro lub małych zakładach pracy. Ta kategoria przedsiębiorców wymaga podjęcia działań zmierzających do ograniczenia zagrożeń zawodowych w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020.

Branże gospodarki wielkopolskiej, w których inspektorzy pracy stwierdzili w latach 2011-2012 największą liczbę nieprawidłowości związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, to: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy oraz budownictwo. We wskazanym okresie w zakładach przetwórstwa przemysłowego stwierdzono w toku kontroli ok. 24 tys. nieprawidłowości w zakresie bhp, w zakładach zajmujących się handlem i naprawami – ok. 13 tys. nieprawidłowości, a w budownictwie – ok. 10 tys. nieprawidłowości. Dane dotyczące wypadków przy pracy, jakie wydarzyły się w latach 2010-2012 w Wielkopolsce, także pokazują, że przetwórstwo przemysłowe i budownictwo to branże, w których najczęściej dochodzi do wypadków przy pracy. Największa liczba poszkodowanych w wypadkach we wskazanym okresie zatrudniona była w zakładach przetwórstwa przemysłowego: w 2010 roku 43,7% poszkodowanych, w 2011 roku 38,7% poszkodowanych, a w 2012 roku 32,9% poszkodowanych. W budownictwie w 2010 roku był to odsetek 23,7% poszkodowanych, w 2011 roku 22% poszkodowanych, a w 2012 roku 24,2% poszkodowanych. Analiza danych dotyczących wypadków śmiertelnych, jakie miały miejsce w Wielkopolsce w 2012 roku wskazuje, że najwięcej ofiar wypadków śmiertelnych było w budownictwie – 29,5%, w przetwórstwie przemysłowym – 16,5%, oraz w transporcie i składowaniu – 14,4%. Oznacza to, że przedsiębiorcy działający w ramach wyżej wymienionych czterech branż, tj. przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, transportu i składowania oraz handlu i napraw, wymagają podjęcia

działań zmierzających do ograniczenia zagrożeń zawodowych w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020.

Kontrole przeprowadzone w okresie 2010-2012 przez inspektorów pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Poznaniu wykazały, że najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczyły przygotowania pracowników do pracy (przede wszystkim w zakresie szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz profilaktycznych badań lekarskich pracowników) – w latach 2010-2012 było to 16-17% stwierdzonych nieprawidłowości. Inspektorzy pracy często stwierdzali nieprawidłowości dotyczące maszyn i urządzeń technicznych (brak lub niewłaściwe urządzenia ochronne w obrabiarkach do metali, do drewna, maszynach i urządzeniach stosowanych w przemyśle spożywczym, a także w rusztowaniach) – w latach 2010-2012 było to 11-12% stwierdzonych nieprawidłowości, a także nieprawidłowości dotyczące procesów technologicznych (nieprzestrzeganie przepisów bhp i zasad ergonomii przy organizacji stanowisk pracy, nieprawidłowości dotyczące stosowania substancji i preparatów chemicznych, brak lub niewłaściwe zabezpieczenie prac wykonywanych na wysokości, brak lub niewłaściwe opracowanie instrukcji bhp) – w latach 2010-2012 było to 11% stwierdzonych nieprawidłowości.

Z kolei analiza danych dotyczących wypadków, jakie miały miejsce w Wielkopolsce w okresie 2009-2012 wskazuje, że najczęstszymi przyczynami wypadków przy pracy były przyczyny organizacyjne – 47,4%, w tym: niewłaściwa organizacja ogólna pracy 37,2% (najczęściej: brak nadzoru, tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad i przepisów bhp, brak szkoleń i instrukcji bhp), niewłaściwa organizacja stanowiska pracy 6,1% (najczęściej: niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowisku pracy, brak środków ochrony indywidualnej), niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego 3,5%. Częstymi przyczynami były także przyczyny ludzkie – 40,6% (zaskoczenie, brak koncentracji uwagi, nieznanomość zagrożeń, lekceważenie zagrożeń).

Najczęściej powtarzające się wydarzenia powodujące wypadki to: upadek z wysokości – 30,8%, utrata kontroli nad środkami transportu lub obsługiwanym sprzętem ruchomym – 25%, utrata kontroli nad maszyną lub materiałem obrabianym – 15,4%, ześlizgnięcie się, upadek, załamanie się czynnika materialnego – 13,6%. Wymienione wyżej nieprawidłowości stwierdzane w toku kontroli przez inspektorów pracy pokazują, że w wielu kontrolowanych podmiotach brak skutecznego nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy. Powyższe oznacza konieczność podjęcia w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 działań zmierzających do promowania i wprowadzania w przedsiębiorstwach wielkopolskich skutecznych systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, szczególnie w takich branżach jak budownictwo i przetwórstwo przemysłowe (obróbka drewna, metali, produkcja spożywcza). Nacisk należy położyć na właściwe przygotowanie pracowników do wykonywanej pracy (dodatkowe uprawnienia i kwalifikacje zawodowe, odpowiednie przeszkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, stan zdrowia, świadomość, jak bezpiecznie wykonywać daną pracę).

Analiza śmiertelnych wypadków przy pracy, jakie miały miejsce w Wielkopolsce w 2012 roku, wskazuje, że najczęściej ofiarami wypadków śmiertelnych są pracownicy starsi, którzy przekroczyli 50 rok życia. Co trzecia ofiara wypadku śmiertelnego, jaki wydarzył się w regionie w 2012 roku, miała powyżej 50 lat. Drugą grupą osób, które często stają się ofiarą wypadków śmiertelnych są pracownicy z niewielkim stażem pracy w danym zakładzie pracy – co druga ofiara wypadku śmiertelnego pracowała w przedsiębiorstwie, w którym uległa wypadkowi, krócej niż rok. Te dwie kategorie pracowników – pracownicy starsi, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracownicy z niewielkim stażem w zakładzie pracy – wymagają podjęcia w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 działań eliminujących i ograniczających występowanie zagrożeń zawodowych.

Wyniki kontroli inspektorów pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Poznaniu w latach 2010-2012 wskazują, że liczne nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczą występowania czynników szkodliwych w środowisku pracy. Stwierdzone przez inspektorów pracy we wskazanym okresie nieprawidłowości dotyczyły najczęściej: braku badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – 37,8% nieprawidłowości (hałas 17,4%, pyłów 9,1%, w tym zwłókniających, czynników chemicznych 5,3%, w tym o działaniu rakotwórczym i mutagennym, a także mikroklimatu 4,6%), braku wytypowania czynników szkodliwych występujących w procesach technologicznych – 8%, nieprawidłowej rejestracji czynników szkodliwych dla zdrowia – 6,3%, niewyznaczenia stref zagrożeń z podaniem czynnika szkodliwego – 3,1%, braku programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas (po przekroczeniu wartości NDN hałasu) – 2,7%, nieinformowania pracowników o przekroczeniach norm higienicznych czynników szkodliwych – 2,7%. Podobnie jak w przypadku zagrożeń wypadkowych, oznacza to konieczność podjęcia w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 działań zmierzających do promowania i wprowadzania w przedsiębiorstwach wielkopolskich skutecznych systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, szczególnie w przypadku zakładów pracy, w których pracownicy narażeni są na hałas, pyły i czynniki chemiczne.

Wśród czynników szkodliwych i wywoływanych nimi schorzeń związanych z wykonywaną pracą, instytucje i partnerzy współpracujący z Okręgowym Inspektoratem Pracy w Poznaniu wskazują – w oparciu o własne doświadczenia z działalności prowadzonej w ostatnich latach – na następujące zagadnienia dotyczące zdrowia zawodowego, które stanowią istotny problem zdrowotny związany z wykonywaniem pracy w wielkopolskich zakładach pracy: schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego oraz układu ruchu wywołane wykonywaniem ręcznych prac transportowych oraz pracą związaną z obsługą monitorów ekranowych, przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym w szkolnictwie, choroby nowotworowe powstałe w następstwie działania szkodliwych czynników rakotwórczych w środowisku pracy, choroby skóry związane z wykonywaniem pracy w zakładach przetwórstwa przemysłowego, przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy, np. w leśnictwie. Wskazane problemy dotyczące zdrowia zawodowego w Wielkopolsce powinny być objęte działaniami zmierzającymi do ograniczenia zagrożeń zawodowych w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020.

3. Misja Strategii.

Zasadniczym i głównym celem Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 jest ograniczenie liczby wypadków oraz ograniczanie zagrożeń zawodowych skutkujących schorzeniami związanymi z pracą poprzez kształtowanie i propagowanie w społeczeństwie kultury bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dotarcie do pracodawców i ich organizacji, a także pracowników i ich organizacji, z informacją o podjętej misji zintegrowanego podejścia do ograniczania wypadków przy pracy i zagrożeń zawodowych, uwzględniającego poszczególne etapy tego procesu, różne potrzeby pracodawców i zmiany zachodzące w środowisku pracy.

4. Cele Strategii (priorytety strategiczne, działania operacyjne).

Lp.	PRIORYTETY STRATEGICZNE	DZIAŁANIA OPERACYJNE
1.	<p>Wspieranie mikro i małych przedsiębiorstw dccw działaniach na rzecz ograniczania zagrożeń zawodowych.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, transportu i składowania, a także handlu i napraw. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują zagrożenia związane z narażeniem pracowników na hałas, pył, czynniki chemiczne, schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego, a także pracodawcom zatrudniającym pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie również promowanie skutecznego systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – konferencje i seminaria, – szkolenia, – materiały multimedialne, – wydawnictwa, – konkursy i quizy, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające
2.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych w przetwórstwie przemysłowym (szczególnie obróbka drewna, metali, produkcja spożywcza).</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego zajmujących się obróbką drewna, metali i produkcją spożywczą. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują najczęstsze zagrożenia wypadkowe, a także zagrożenia związane z narażeniem pracowników na hałas, pył, czynniki chemiczne, schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego, jak również pracodawcom zatrudniającym pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie także promowanie skutecznego systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – filmy i materiały multimedialne, – wydawnictwa, – wystawy i dni otwarte, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych, – wymiana dobrych praktyk
3.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych w budownictwie.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze budownictwa. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują najczęstsze zagrożenia wypadkowe, a także zagrożenia układu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – konferencje, seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – filmy i materiały multimedialne, – wydawnictwa, – wystawy i dni otwarte,

	<p><i>mięśniowo-szkieletowego, jak również pracodawcom zatrudniającym pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie także promowanie skutecznego systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – konferencje prasowe i akcje informacyjne w mediach, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych, – wymiana dobrych praktyk
4.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych w transporcie i składowaniu.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze transportu i składowania. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują najczęstsze zagrożenia wypadkowe, a także zagrożenia układu mięśniowo-szkieletowego, jak również pracodawcom zatrudniającym pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie także promowanie skutecznego systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – filmy i materiały multimedialne, – wydawnictwa, – konferencje prasowe i akcje informacyjne w mediach, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych, – wymiana dobrych praktyk
5.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych w handlu i naprawach.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze handlu i napraw. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują najczęstsze zagrożenia wypadkowe, a także zagrożenia związane z narażeniem pracowników na czynniki chemiczne i schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego, jak również pracodawcom zatrudniającym pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie także promowanie skutecznego systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – wydawnictwa, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych
6.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych w górnictwie.</p> <p><i>Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują najczęstsze zagrożenia wypadkowe, jak również pracodawcom zatrudniającym pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie także promowanie skutecznego systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – wydawnictwa, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych, – wymiana dobrych praktyk

7.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych w rolnictwie.</p> <p><i>Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują najczęstsze zagrożenia wypadkowe, a także zagrożenia związane z narażeniem pracowników na pył i schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego, jak również pracodawcom zatrudniającym pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie także promowanie bezpieczeństwa pracy w rolnictwie indywidualnym.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – filmy i materiały multimedialne, – wydawnictwa, – konkursy i quizy, – konferencje prasowe i akcje informacyjne w mediach, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych
8.	<p>Wspieranie wprowadzania i organizacji skutecznych systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, transportu i składowania, a także handlu i napraw. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują zagrożenia związane z narażeniem pracowników na hałas, pył, czynniki chemiczne, schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego, a także pracodawcom zatrudniającym pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie również zwrócenie uwagi na wagę skutecznego nadzoru pracodawcy nad bezpieczeństwem i higieną pracy, prawidłową identyfikację zagrożeń zawodowych i rolę partycypacji pracowników w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – konferencje i seminaria, – szkolenia, – materiały multimedialne, – wydawnictwa, – konkursy, – konferencje prasowe i akcje informacyjne w mediach, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych, – wymiana dobrych praktyk
9.	<p>Rozwój świadomości znaczenia odpowiedniego przygotowania pracowników do pracy.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, transportu i składowania, a także handlu i napraw. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują zagrożenia związane z narażeniem pracowników na hałas, pył, czynniki chemiczne, schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego, a także pracodawcom zatrudniającym pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie również zwrócenie uwagi na dodatkowe uprawnienia i kwalifikacje zawodowe, szkolenia bhp i profilaktyczne badania lekarskie.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – wydawnictwa, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych
10.	<p>Rozwój świadomości znaczenia bezpieczeństwa i higieny pracy wśród pracowników, którzy przekroczyli 50 rok życia.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – konferencje i seminaria, – wydawnictwa, – konferencje prasowe i akcje informacyjne w mediach, – redystrybucja materiałów przygotowanych

	<p>szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, transportu i składowania, a także handlu i napraw. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują zagrożenia związane z narażeniem pracowników na hałas, pył, czynniki chemiczne, schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego. Elementem działań będzie także zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</p>	<p>przez osoby i organizacje wspierające</p>
11.	<p>Rozwój świadomości znaczenia bezpieczeństwa i higieny pracy wśród pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, transportu i składowania, a także handlu i napraw. Szczególna uwaga poświęcona będzie zakładom pracy, w których występują zagrożenia związane z narażeniem pracowników na hałas, pył, czynniki chemiczne, schorzenia układu mięśniowo-szkieletowego. Elementem działań będzie także zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – konferencje i seminaria, – szkolenia, – wydawnictwa, – konkursy i quizy, – konferencje prasowe i akcje informacyjne w mediach, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych
12.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych związanych z występowaniem hałasu w środowisku pracy.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, a także do pracodawców zatrudniających pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie również zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – konferencje, seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – filmy i materiały multimedialne, – wydawnictwa, – wystawy i dni otwarte, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych
13.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych związanych z występowaniem pyłu, w tym pyłów zwłókniających w środowisku pracy.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, a także do pracodawców zatrudniających pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie również zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – konferencje, seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – wydawnictwa, – wystawy i dni otwarte, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych, – wymiana dobrych praktyk
14.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych związanych z występowaniem czynników chemicznych.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego oraz handlu i napraw, a także do pracodawców zatrudniających</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – konferencje, seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – filmy i materiały multimedialne, – wydawnictwa, – wystawy i dni otwarte,

	<p><i>pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie również zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych, – wymiana dobrych praktyk
15.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych skutkujących schorzeniami układu mięśniowo-szkieletowego oraz układu ruchu wywołanymi wykonywaniem ręcznych prac transportowych oraz pracą związaną z obsługą monitorów ekranowych.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, budownictwa, transportu i składowania, a także handlu i napraw, jak również do pracodawców zatrudniających pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie także zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – konferencje, seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – filmy i materiały multimedialne, – wydawnictwa, – wystawy i dni otwarte, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające. – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych, – wymiana dobrych praktyk
16.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych skutkujących przewlekłymi chorobami narządu głosu spowodowanymi nadmiernym wysiłkiem głosowym w szkolnictwie.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do pracodawców w sektorze szkolnictwa, a także do pracodawców zatrudniających pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie także zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – konferencje, seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – filmy i materiały multimedialne, – wydawnictwa, – konkursy i quizy, – wystawy i dni otwarte, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych
17.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych skutkujących chorobami nowotworowymi powstałymi w następstwie działania szkodliwych czynników rakotwórczych w środowisku pracy.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, a także do pracodawców zatrudniających pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie również zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – konferencje, seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – wydawnictwa, – wystawy i dni otwarte, – konferencje prasowe i akcje informacyjne w mediach, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych
18.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych skutkujących chorobami skóry związanymi z wykonywaniem pracy w zakładach przetwórstwa przemysłowego.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa przemysłowego, a także do pracodawców zatrudniających pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – wydawnictwa, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych

	<i>będzie również zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i>	
19.	<p>Ograniczanie zagrożeń zawodowych skutkujących przewlekłymi chorobami obwodowego układu nerwowego wywołanymi sposobem wykonywania pracy, np. w leśnictwie.</p> <p><i>Działania w ramach priorytetu będą skierowane szczególnie do małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze leśnictwa, a także do pracodawców zatrudniających pracowników starszych, którzy przekroczyli 50 rok życia, oraz pracowników młodych, z niewielkim stażem w zakładzie pracy. Elementem działań będzie również zwrócenie uwagi na odpowiednie przygotowanie pracowników do pracy.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne czynności kontrolno-prewencyjne, – konferencje, seminaria i warsztaty, – szkolenia, – punkty konsultacyjne, – wydawnictwa, – wystawy i dni otwarte, – redystrybucja materiałów przygotowanych przez osoby i organizacje wspierające, – pisma profilaktyczne kierowane do grup docelowych

5. Realizacja Strategii.

Okręgowy Inspektor Pracy w Poznaniu powołuje Komisję ds. Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 jako organ konsultacyjno-doradczy. Do zadań Komisji należy inicjowanie, realizowanie i monitorowanie działań w ramach Strategii. W skład Komisji wchodzi, na zaproszenie Okręgowego Inspektora Pracy w Poznaniu, przedstawiciele działających na terenie Województwa Wielkopolskiego organów nadzoru nad warunkami pracy, organów administracji rządowej i samorządowej, organizacji pracodawców, związków zawodowych, samorządów gospodarczych i zawodowych, stowarzyszeń i innych organizacji, których statutowym zadaniem jest ochrona pracy.

Komisja odbywa w pełnym składzie spotkanie plenarne raz w roku, w pierwszym kwartale danego roku kalendarzowego, w czasie którego podsumowuje działania podjęte w ramach Strategii w roku poprzednim oraz przyjmuje plan działań na kolejny rok kalendarzowy.

Komisja odbywa w pełnym składzie lub w częściowym składzie spotkania robocze w ciągu roku, w zależności od potrzeb związanych z realizacją zadań ujętych w planach rocznych przyjętych na spotkaniu plenarnym.

Szczegółowe zasady działania Komisji określa regulamin.

Działające na terenie Województwa Wielkopolskiego organy nadzoru nad warunkami pracy, organy administracji rządowej i samorządowej, organizacje pracodawców, związki zawodowe, samorządy gospodarcze i zawodowe, stowarzyszenia i inne organizacje, których statutowym zadaniem jest ochrona pracy, a także każdy podmiot i osoba zainteresowane problematyką ochrony pracy mogą przystąpić do Strategii jako partnerzy. Przystąpienie do Strategii w charakterze partnera wymaga wypełnienia deklaracji przystąpienia do Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020i przyjęcia jej przez koordynatora.

Komisja ds. Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 może przyznać tytuł Partnera Honorowego Strategii na wniosek Okręgowego Inspektora Pracy w Poznaniu lub członków Komisji.

Adresaci poszczególnych działań operacyjnych realizowanych w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 typowani są w oparciu o analizę informacji zgromadzonych w bazach danych prowadzonych przez Partnerów Strategii.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu prowadzi stronę internetową Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020, na której umieszczane są wszystkie informacje związane z realizacją Strategii.

6. Monitoring i ewaluacja Strategii. Deklaracja podsumowująca.

Szczegółowe zadania realizowane w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020 określone są w planach rocznych przyjmowanych przez Komisję na spotkaniach plenarnych. W planach rocznych określa się zadanie realizowane w ramach priorytetów strategicznych, podmiot odpowiedzialny za realizację tego zadania, podmioty wspierające realizację danego zadania i współpracujące z odpowiedzialnym przy jego realizacji, a także termin realizacji zadania i przygotowania dla Komisji informacji podsumowującej realizację zadania. Na podmiocie odpowiedzialnym spoczywa obowiązek przygotowania, realizacji i podsumowania zadania określonego w planie rocznym.

Dane dotyczące stanu wypadkowości w Wielkopolsce oraz poziomu zachorowań na choroby zawodowe i inne schorzenia związane z pracą w regionie są corocznie analizowane przez Komisję. Wyniki analizy przeprowadzonej przez Komisję stanowią podstawę corocznej weryfikacji priorytetów strategicznych.

Na posiedzeniach plenarnych Komisja przyjmuje sprawozdania okresowe z realizacji planu rocznego za poprzedni rok kalendarzowy. Sprawozdania podlegają ogłoszeniu na stronie internetowej Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020.

Na posiedzeniu plenarnym w I kwartale 2021 roku Komisja przyjmie deklarację podsumowującą realizację Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych 2013-2020, zawierającą opis i ocenę działań podjętych w ramach wykonania wszystkich priorytetów Strategii.